

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •
ILLUSTRERADT MAGASIN

24:DE ÅRG.

DEN 22 JULI 1923.

N:O 43

Hrs. Jager, Str.
Klädh. Aug. Sjöbergs Klädhandl., Gbg

Solned. ång vid sjön Varpen. —
Amalörfoto A. Läckström, Bollnäs*

Magasin

Efter fotografi.

Klitché: Sjöberg, Gbg.

En översikt över de utställningar av nordisk konst som förekomma denna minnesvärda sommar inom och i samband med Jubileumsutställningen är en intressant uppgift men icke så lätt. Den moderna nordiska konst som nu kan ses i Göteborg sträcker sig (om Thielska Galleriet medräknas,) från 1881 till 1923, och bidragen omfatta svensk, norsk, dansk, finsk målarkonst, skulptur och i mindre grad dekorativ konstslöjd. I allt uppgå de utställda konstverken på den egentliga så att säga officiella utställningen till en summa av över 1,000 nummer; här till komma Thielska Galleriets salar och Valand-Chalmers avdelningar. Det kan därför endast bli tal om att fortsätta katalogens orientering genom några försök att gruppera och placera de viktigaste företeelserna. Till att börja med må det framhållas att Thielska Galleriet ger en repetition i svensk konst från 1890 till 1910 och att Valand-Chalmers erinrar om de olika grupper och riktningar som antingen hör till det förgångna eller gå jansides med den moderna svenska konst som utvecklat sig efter 1910. Valand-Chalmers är som bekant delad i två avdelningar: i Valand ses en fortsättning av Svenska Konstnärernas Förening, supplerad med en rad konstnärer som stå de akademiska riktningarna nära och med andra som framgått ur Konstnärsförbundet eller De Frie; i Chalmers är samlad en grupp ungdomar som till allra störst adelen äro modernister och sålunda ha närmare beröring med den officiella utställningen än t. ex. vare sig med Konstnärernas Förening eller Konstnärsförbundet. Till en del är det konstnärer som framgått ur Wilhelmsons målarskola, till en annan del är det konstnärer som gått sina egna vägar och först på allra sista tiden blivit publicerade.

Thielska Galleriets konst är av allt detta lättast tillgänglig, eftersom den tillhör historien. Som katalogens företal erinrar om, är den av Ernest Thiel grundade stora konstsamlingen som konstnärlig översikt den närmaste fortsättningen av Fürstenbergiska samlingen. Det urval som genom Dagens Nyheters initiativ förts till Göteborgsutställningen går på några punkter tillbaka till ett tidigt stadium, de första åren på 80-talet, men huvudparten utgöres av nordisk 90-talskonst. Den svenska avdelningen sammanfaller med Konstnärsförbundet under dess mognaste och lyckligaste tid. Edvard Munch be-tecknar höjdpunkten av norsk sekelslutsromantik, Hammershøj med sin enda men monumental tavla ger en antydning om den äkta danska blandningen av trofast realism med en stillhet i stämningen. Det finns ju också en kärvare och mera monumental sida av dansk sekelslutskonst som kan studeras hos Willumsen på den stora utställningen. Men Hammershøj sluter sig bättre till den svenska motsvarande epokens storverk.

Frågar man nämligen vad som är det väsentliga för den svenska konsten under denna tid, 90-talet och början av det nya seklet, så kan svaret icke bli mer än ett: det mångsidiga naturstudiet kombinerat med person-

I anslutning till den av den framstående konstkännaren och kritikern herr August Brunius på H. S. D:s begäran gjorda, överskådliga och intressanta sammanfattningen av konsten på Utställningen i Göteborg, vilken artikelserie Thielska Galleriet inleder, återger H. S. D. omständande bild av en av denna samlings och överhuvud av den yppersta samtida svenska konstens främste representanter H. K. H. Prins Eugen. Vi hänvisa i övrigt till biografi och helsidesporträtt i årg. XXI:45.

Vidst. bild: DAGENS NYHETERS PAVILJONG MED DET IMPONERANDE URVALET AV KONSTVERK FRÅN THIELSKA GALLERIET I STOCKHOLM.

lig känslighet, "en besjälad naturalism", som det kallats. I Ernst Josephsons Spansk dvärg och porträttskiss av Anna Nordgren ha vi en tidig erinran om det svenska måleriets studie- och genombrottsår: de äro båda målade utanför Sverige i en kärv mörk stil de första åren på 80-talet. Man finner ingenting motsvarande i samlingen, men det som kommer närmast skulle väl vara Ackes porträtt av Topelius, omsorgsfullt observerat och målat i dämpad färgskala.

Låt oss däremot sammanställa följande tavlor: Prins Eugens Nattmoln som ger den nordiska sommarnattens stillhet och doftfullhet, Eugène Janssens Genvägar, den bistra vinterbilden från Stockholm där man från Söders höjder ser ned över fotstigarna på Riddarfjärdens is, Nils Kreugers Betande häst i skymning, där hästens rörelser och bleka silhuett mot vattnet äro så säkert fångade, Bruno Liljefors' Morgonstämning som ger det vaknande livet ute på skärgårdskobben, Herman Norrmans Barrskog och Vid ån, fulla av intensiv kvällsglöd över inlandsnaturen, och Karl Nordströms Midsommareldar, ett landskap uppbyggt av de enklaste beståndsdelar, en strimma vatten, en rad klippor, himmel med flygande moln och rökpustar, Gustaf Fjæstad's Rimfrost på is med dess blanka ytor — det är alltsammans det svenska landskapet i dess stora och blida ögonblick, dess klara och skumma stunder, mer eller mindre oberoende av människorna och kulturen. Varje temperament har samtidigt sin egen ton, det lyriska hos prins Eugen och Eugène Jansson, vemodigt fränsande i ljusdunkel och skymningsdrömmier, det dramatiska hos Nordström och Norrman, det klart plastiska hos Kreuger och Fjæstad. Lägg sedan till detta ett intryck av Carl Larssons akvareller Under björkarna och Mor och dotter, Zorns Loftet, dalkullan som klär sig i dunklet, Wilhelmsons Lördagsafton, de tre bondflickorna på väg till dans i det strålande högsommarslandskapet — så ha vi en kort sammanfattning av den ofantliga rikedom på svensk natur och svenskt folkliv som denna korta epok gett oss. Det är icke troligt att en så naturligt flödande diktning i bild om svenskt väsen i alla dess former så snart skall upprepas, liksom den icke har någon motsvarighet i en föregående tid. Det är *den konstnärliga nationalismen* regerande under tjugu år från 1890, som sett de olika sidorna av svensk natur och sett dem med nya friska ögon. En barrskog av Edvard Bergh, ett vattenfall av Marcus Larsson, en björkhage av Alfred Wahlberg voro mera enstaka motiv än verkligt levande och representativa sidor av svensk natur. Den gamla landskapskonsten var torrt redogörande eller melodramatisk, i alla händelser något utvärtes i jämförelse med Konstnärsförbundets. Sådana tavlor som Nordströms Midsommareldar och Prins Eugens Nattmoln äro poem på samma gång som skildringar. Den svenska naturens storhet har kanske varken för eller senare fått så klassiska uttryck som i Prins Eugens rydmålningar, av vilka

Forts. å sid. 676.

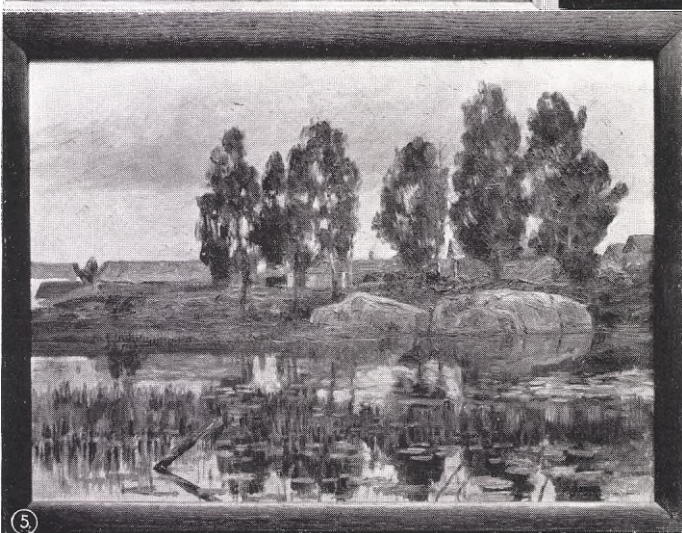
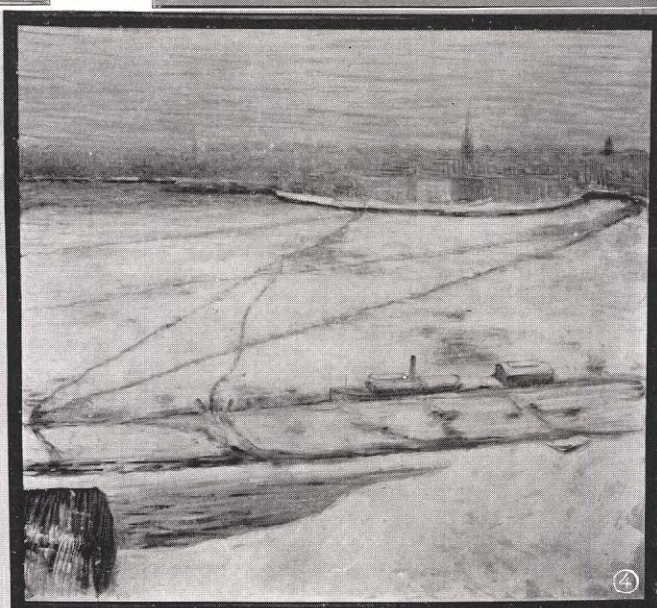
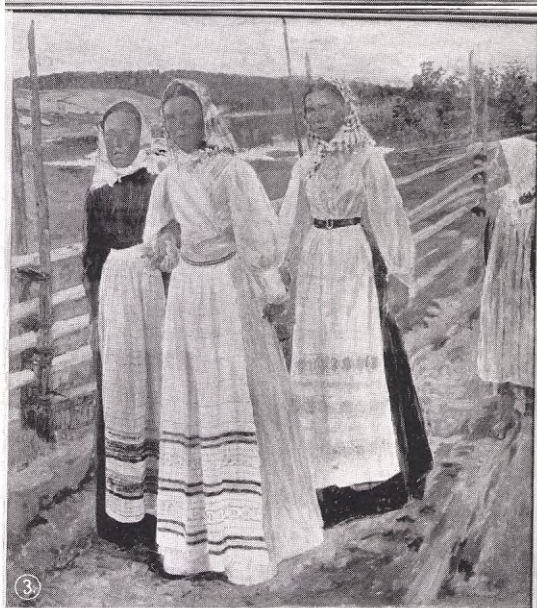
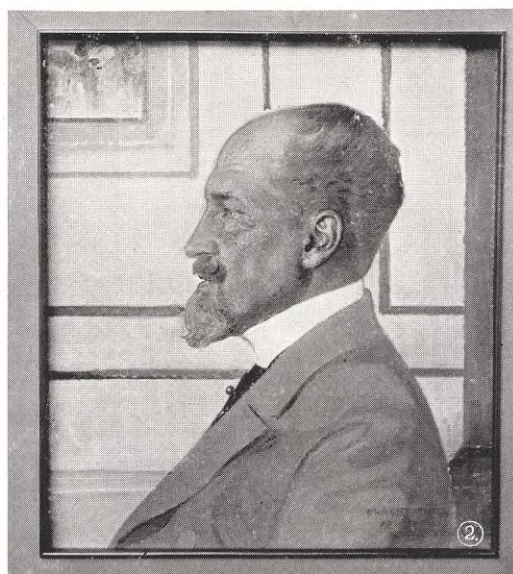

NÅGRA INTERIÖRER AV THIELSKA GALLERIETS KONSTSAMLING Å DAGENS NYHETERS UTSTÄLLNING Å JUBILEUMSUTSTÄLLNINGEN I GÖTEBORG. ÖVERST. I mitten: Ernest Thiel, porträttbyst av David Edström; t. v. om dörröppningen: Lördagsafton av Carl Wilhelmson (se sid. 676), Självporträtt av Carl Larsson; över dörröppningen: Morgonstämning av Bruno Liljefors; t. h. Tre målningar av Carl Wilhelmson, Ernest Thiel av Edvard Munch. Spansk dvärg av Ernst Josephson, Lojten, Luftbad, Spelman av Anders Zorn, i mitten Badhus av Eugène Jansson.

MELLERST: Tre figurer, På bron m. fl. tavlor av Edvard Munch. Väggen t. v. upptager ett flertal tavlor av Bruno Liljefors, något synliga i fonden å översta bilden.

NEDERST Fr. v.: Nattmolnet av prins Eugen (se sid. 676), Midsommareldar av Karl Nordström, Riddaren och jungfrun av Richard Bergh., Betande häst i skymning och Hästar söka svalka av Nils Kreuger.

(H. 8 D:s Utställn.-foto. Allard). — Kitch: Aug. Ryöbergs Kitchensst., Gbg.

1. NATTMOLNET AV PRINS EUGEN.
2. PORTRÄTT AV ERNEST THIEL AV CARL LARSSON.
3. LÖRDAGSAFTON AV CARL WILHELMSON.
4. GENVÄGAR AV EUGÈNE JANSSON.
5. VID ÅN AV HERMAN NORRMAN.

Forts. fr. sid. 674

Nattmoln från 1901 är den sista i en rad som begynte med Det gamla slottet.

Men Thielska Galleriet uppenbarar även något annat Sådana tavlor som Ackes Skogstempelt, Richard Berghs Riddaren och Jungfrun, Sager-Nelsons lilla Brügge-bild och La Dame de Silence äro uttryck för detta märkvärdiga 90-tals krav på fantasikonst efter verkligheten. Det är som svensk konstföreteelse mycket mindre betydande än den sjäfulla naturskildringen, men har historisk och psykologisk märklighet. Skogstempelt är ett stycke grumlig naturmystik, Riddaren och Jungfrun ett försök att tolka de poetiska motsättningarna i svenskheten; men man ser lätt det ansträngda i försöken, det är vilja men icke motsva-

Forts. å sid. 684.

H. 8 D:s Utställn.-foto. Allard.

Etich. Aug. Sjöbergs Klichéutv., Öbg.

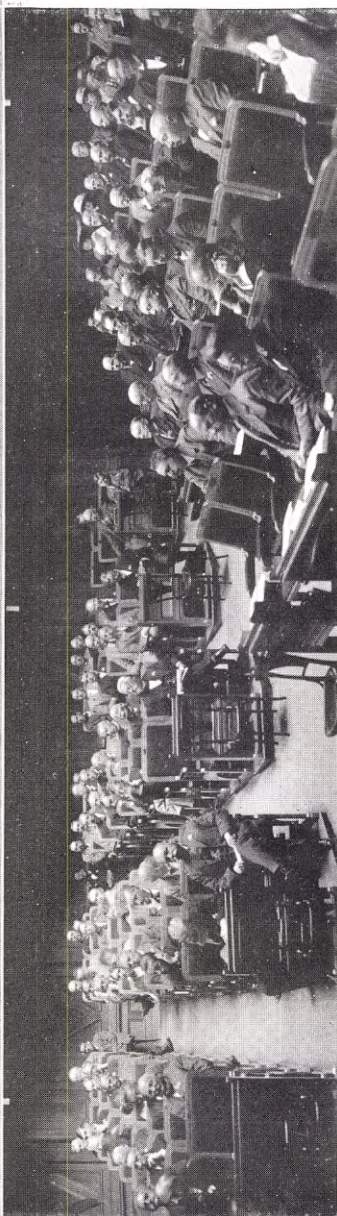
NORDISKT BOKHANDLARMÖTE I STOCKHOLM.

GRUPPBILDER TAGNA UTANFÖR RIKSDAGSHUSET OCH FRÅN FÖRHANDLINGARNE I FÖRSTA KAMMARENS PLENISAL.

en livlig anblick. Till ordförande valdes Svenska bokförläggarföreningens ordförande förutv. statsrådet C. Carlsson, som hälsade deltagarna välkomna och påminde om att det var 23 år sedan bokhandlarna samlats till möte och 57 år sedan detta möte var förlagt till Stockholm. Därefter följde diskussion efter föredrag av hrr N. Geber, Sverige, E. Dancke, Norge, N. Gyllenberg, Finland, och H. Koppe, Danmark, över olika företelser inom bokhandlarvärlden inom de olika länderna. Slutligen höll prof. Henrik Schück ett intressant föredrag om bokhandlare och bokhandelsverksamheten i Sverige efter dagens arbete emarkerade samtliga deltagare med damer ombord å ångaren Gustafsberg, som avgick till Saltsjöbaden där stor middag var anordnad.

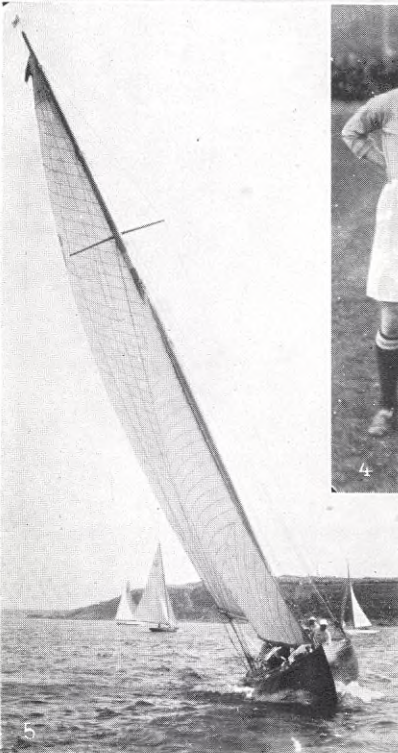
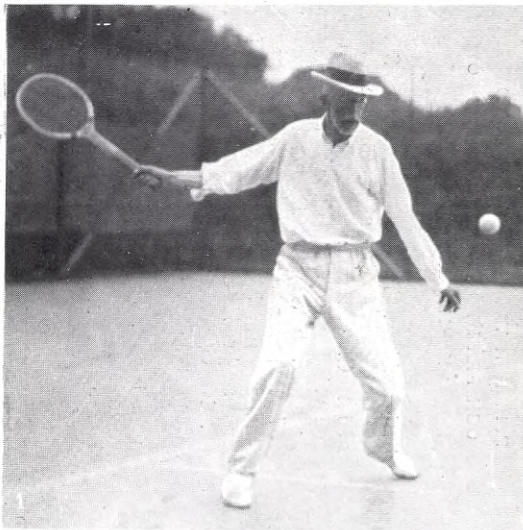
BLIV MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

Bildens vänstra del.

Föreläsning om Riksdagen i Riksdagsbyggnaden.

Till Nordiskt Bokhandlarmöte samlades omkring 250 deltagare den 8 juli i Gyllene Salen i Stockholms Stadshus till en mottagningsfest för att påföljande dag börja de egentliga förhandlingarne. Det blev en synnerligen representativ samling av bokhandlare och förläggare från de fyra nordiska länderna som första gången tog den praktfulla Gyllene Salen i bruk för en mötessammankomst. Måndagens förhandlingar voro förlagda till Första kammarens plenisal som företedde

Överst: 1. "MR. G." DELTAGER MED STOR FRAMGÅNG I TENNISÄVNINGARNE PÅ SÄRÖ. 2-4. Fotboll. 2. Herr Dan Broström startar första matchen. 3. Holländska laget överlämnar en krans till Göteborgslaget, 4. Det stugiltigt segrande Göteborgslaget. 5-6. Regattan vid Långedrag. 5. Ebella, 150 kv., tillhörig herr A. Lindahl, Stockholm. 6. Den vackra men för segl. ngstävlingar alljför stillsamma söndagen vid Långedrag. 7. Roddtävlingar. Den segrande noiska 8:an. — Text å sid. 679. — (Göteborgs Ill.-byrå). — Bild: G. G. G.

DE 2,000 SCOUTERNAS LÄGER VID RÅDASJÖN FÅR BESÖK AV KONUNGEN. Överst foto. Malmberg. Mölndal. — Därunder foto. Allard, Gbg. — RIKSD. OCH. ÖB.

Till bilder å sid. 678.

Rodd-tävlingarna hade tyvärr endast samlat en fåtalig publik, trots att dessa tävlingar voro synnerligen vackra. Det nordiska mästerskapet erövrades av Sverige genom Vaxholmarne "Lagerlaget", medan loppet för utriggade fyror överlägset vanns av danskarne liksom även single-scull-loppet. Norge belade första plats bland utriggade åttor. I de internationella tävlingarne voro fyra svenska segrar att anteckna, medan Norge, Danmark och Tyskland vardera segrade i en klass. Studenternas rodd-tävlan vanns av Danske Studenters Rodd-klubb.

Ett scoutläger av väldiga dimensioner har under förra delen av juli uppslagits vid Rådasjön intill Göteborg. Icke mindre än 1500—2000 scouter från olika länder, utom de nordiska bl. a. även från England och Tjeckoslovakien hade samlats för gemensamma övningar och besök i Jubileumsstaden. Konungen besåg den 11 juli den ståtliga anläggningen och hälsades med entusiasm av de unga. De svenska scouternas chef, major Ebbe Lieberath liksom även den danske scoutchefen ryttmäst. Lembcke närvaro. Som lägerchef fungeradn herr E. Metzén, Östergötlands distriktschef, och det friska friluftslivet gynnades i stort sett av gott väder.

Till bilder å sid. 678.

Den stora Göteborgsregattan, som avhölls i samband med Sveriges Idrottsspel blev i alla avseenden lyckad och avslutades den 15 juli med en ståtlig segelparad i skärgården. Bland pristagarne befunno sig ett stort antal utländska båtar, särskilt holländare, som t. ex. dominerade i 6-metersklassen, och normmän, som presterade mycket goda sportsliga resultat.

Fotbollsmatcherna stodo som helhet icke på ett så högt plan som önskvärt. Göteborgslaget var överlägset, men även det danska laget visade prov på ett synnerligen gott spel. De holländska och engelska lagen förmodade icke göra sig gällande och den svenska segern får betraktas som rättvis.

Tennistävlingarne på Särö hava tagit sin början, men fortgå alltjämt.

Till bilder å sid. 680.

Riksskyttetävlingen i Göteborg. Som ett led i de storartade Idrottsspelen i Göteborg anordnades även den 12—15 juli en allmän riksskyttetävling. Då resurserna därför voro begränsade, måste tävlingen inskränkas till endast tredje klassens skyttar, men hade detta oaktat samlat över 2,000 deltagare, eliten av Sveriges skyttekår. Tävlingarna som leddes av överstelöjtnant C. Rodhe med biträde av officerare, underofficerare och manskap från kringliggande regementen försiggick å skjutbanan vid Högsbo, samt för fältskjutningen vid Hovås å Säröbanan, och fick ett i allo lyckat förlopp.

Prisutdelningen ägde rum söndagen den 15 framför Minnehallen å utställningen och förrättades av landshövdning O. v. Sydow. Riksskyttestandaret, en gäva av Hvar 8 Dag 1907, återerövrades av Stockholms skytteförbunds 15-mannagrupp, och det storartade riksvandningspriset för fältskjutning likaså.

Mästerskytt blev ingenjör E. Malmgren, Lidköping, som erhöll tävlingens guldmedalj. I huvudskjutningens guldmärkesklass segrade Jul. Erikson, Södermalm—Liljeholmens skytteförening och erhöll konungens hederspris, och i silvermärkesklassen Helmer Karlson, Tranås, som fick kronprinsens hederspris. Drottningens hederspris utgick för fältskjutning och erövrades av I. Th. Wallgren, Stenstorp. En stor-mängd enskilda värdefulla pris hade skänkts, exempelvis av ledamöter från riksdagens bägge kamrar samt förre och nuvarande stats-

Foto. för H. S. D. av Hovfoto. Lindhe. Lidköping.
Klisché: Sjöberg, Gbg.

Fotomonopolet. Klisché: Göts, C-PRISUTDELNINGEN FRAMFÖR MINNESHALLEN den 15 juli. Trots ett synnerligen ogünstigt väder presenterade sig denna avslutning med de omkring 2,000 präktiga svenska skyttarne i tåg med standar, janor och musik, utdelning av en enastående rik samling priser med ett härfullt tal av landshövding von Sydow som en imponerande högtidlighet.

Bild. t. v.: MÄSTERSKYTTEN. INGENIÖR ERNST MALMGREN, LIDKÖPING med troféerna från Riksskyttetävlingarne 1923: På bröstet längst t. h. Riksskyttetävl. medalj i guld, den enda som utdelas. Fr. v. A.-B. Norma Projektilfabrikens, Juvelerare Hallbergs, Melcher Lyckholms hederspriser samt två guldplaketter och geväret, dir. B. Wiltons hederspris.

JULIUS ERIKSON, STOCKHOLM, erövrade konungens hederspris.

Klisché: Sjöberg, Gbg.

Klisché: Göts, Gbg.

RIKSSKYTTETSTANDARDEN (Hvar 8 Dags 1907 instiftade vandringspris) erövrades ånyo av Stockholms Skytteförbund. Varje skytt i det segrande laget erhåller jämväl av H. S. D. det märke i jörgyllt och emaljerat silver som synes närmast vid standaret.

Klisché: Sjöberg, Gbg.

ministern m. fl. En stor del av dessa hade insamlats av den i detta avseende riksbekante fabrikören Paulus Drewes i Stockholm.

Ett särskilt intresse väckte veteran-tävlingen, där ett 30-tal 60-åringar och däröver deltog. Främst bland dessa kom Oskar Olsson från Västerås, som erhöll generalmajor Linders hederspris.

T. v. EN FÖR RIKSSKYTTETÄVLINGARNE I GÖTEBORG 1923 NYPRÄGLAD MEDALJ.

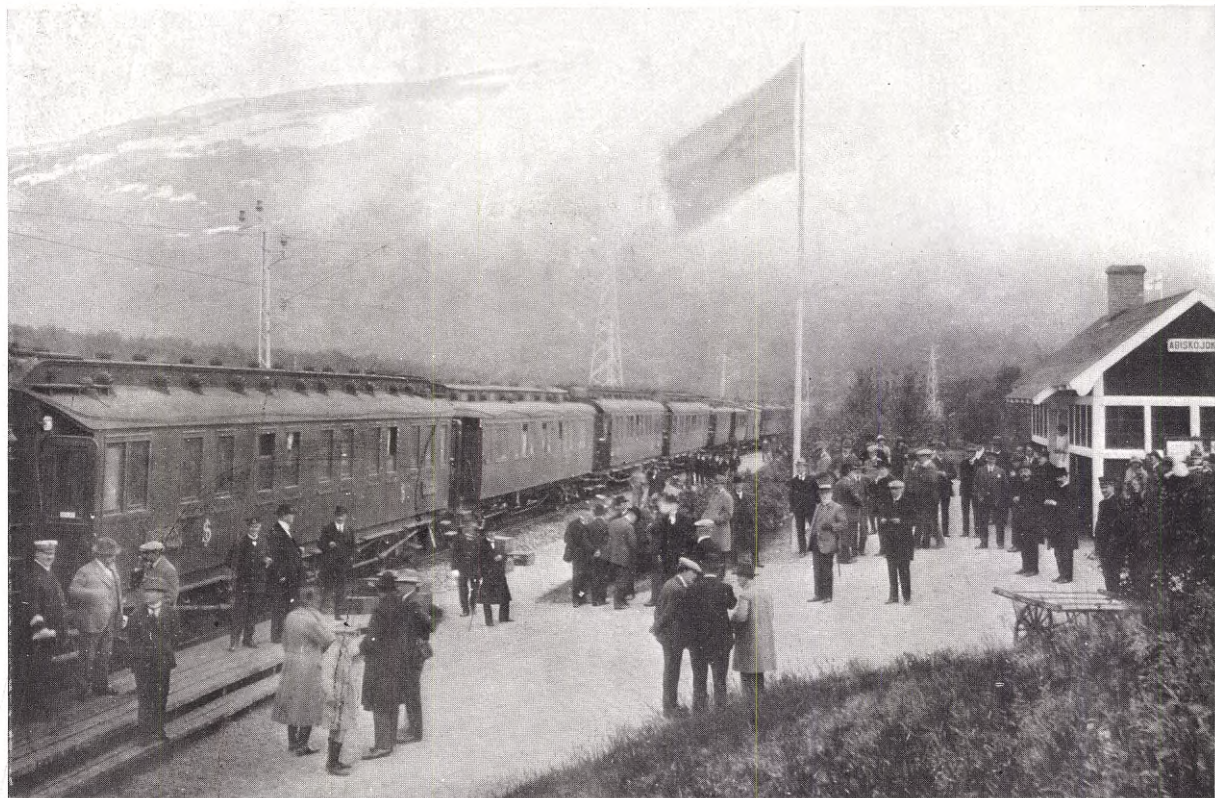

Foto. Borg Mesch, Kiruna.

Klicks Gals Foto- & Klubbans Bild, Ösp

DET ELEKTRISKA TÅGET MED INBJUDNA DELTAGARE I INVIGNINGEN ANKOMMER TILL ABISKOJOKKI, där frukost intages. Längst t. v. generaldirektör Granholm, i mitten h. exc. statsministern.

Riksgränsbanans 20-åriga tillvaro högtidlighölls den 10 juli på Riksgränsens station med en anslående högtidlighet, i vilken deltog bl. a. excellensen Trygger, statsråden Malm, Lübeck och Olsson, universitetskansler Swartz och chefen för de svenska statsjärnvägarna, generaldirektör Granholm. Bland norska inbjudna märktes statsrådet Wefring, norska statsbanechefen, generaldirektör Rasmussen, Kristiania borgmästare Heggelund och från Tyskland närvaro prof. Reichel såsom representant för

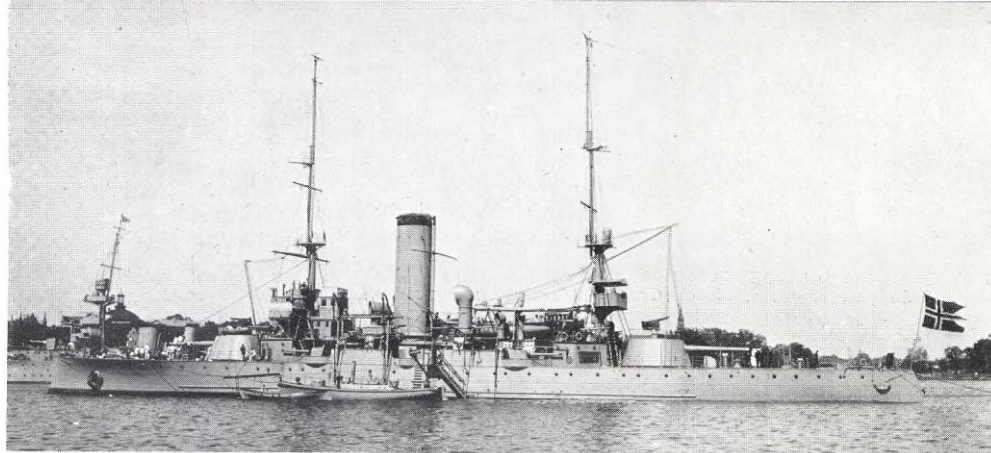
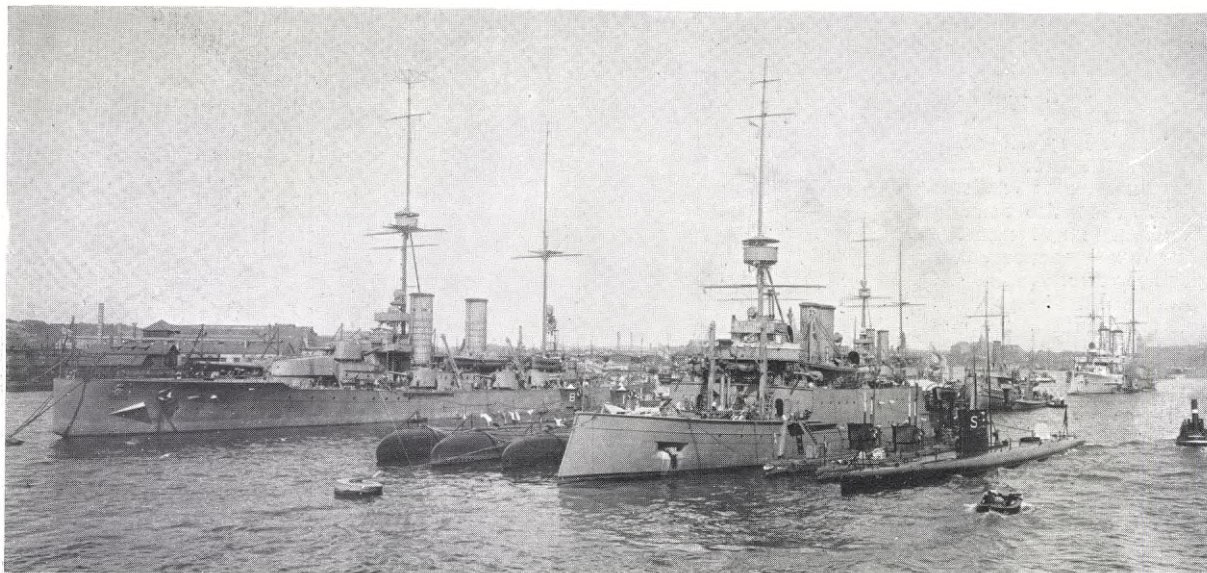
sång. — Från Riksgränsen fortsattes den i Luleå med dess ypperliga malmbangård Svartön, ursprungligen begynte inspektionsresan till Narvik, på vars flaggprydda järnvägsstation generaldirektör Rasmussen gav en kort historik över Ofotenbanan och framhöll dess betydelse. Statsrådet Wefring förklarade därefter denna norska bandel öppnad för elektrisk drift. Den för de bägge länderna kommersiellt och kulturellt så viktiga kommunikationsleden är således nu fullt färdig att fylla sin stora uppgift.

Siemens Schuckert-Werke och Baurat Ph. Pferr för A. E. G., Berlin. Generaldirektör Granholm framlade i ett längre anförande intressanta uppgifter om den 460 km. långa banan och dess elektrifiering, vilken senare i allt, inklusive lokomotiv och generatorer i Porjus dragit en kostnad av 48 miljoner kronor. Därefter förklarade statsminister Trygger den nu fullt färdiga anläggningen invigd på samma plats, där Oscar II den 14 juli 1903 förklarade Riksgränsbanan öppnad. (Se H. 8. D. årg. IV: 43.)

Festligheten avslöts med ett leve för fosterlandet och

VID DE FÖRSTA JÄRNVÄGSBYGGARNES GRAVAR å Tornehamns gamla begravningsplats nedlades en vacker krans. 1. Statsminister Trygger, 2. biskop Bergquist, 3. generaldirektör Granholm, 4. byråchef Öfverholm, 5. distriktschef Olsson, 6. banmästaren som bar kransen. — Foto. Borg-Mesch, Kiruna. — Klicks Gals, Ösp.

Överst:
SVENSK ESKADER I
GÖTEBORGS HAMN
efter besök i Sheerness
m. fl. engelska krigs-
hamnar. Främst synas
pansarbåtarna Gustaf
V och Svea med un-
dervattensbåtar samt
bakom dessa pansar-
båten Drottning Vic-
toria och kanonbåten
Blenda. Flaggskeppet
Sverige m. fl. ej syn-
liga å foton. Längst
bort den ljusa tyska
kryssaren Medusa som
jänte en torpedbåts-
flottilj besöker Göte-
borg

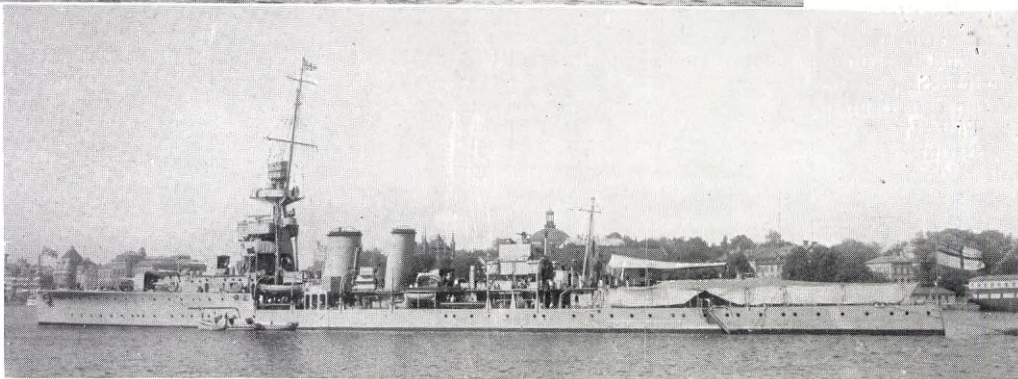
Foto. Allard, Gbg.

Mellerst:
NORSKA PAN-
SARBATENTOR-
DENSKJOLD Å
STOCKHOLMS
STRÖM.

Nederst:
ENGELSKE
KRYSSAREN
CURAÇAO I
STOCKHOLM.

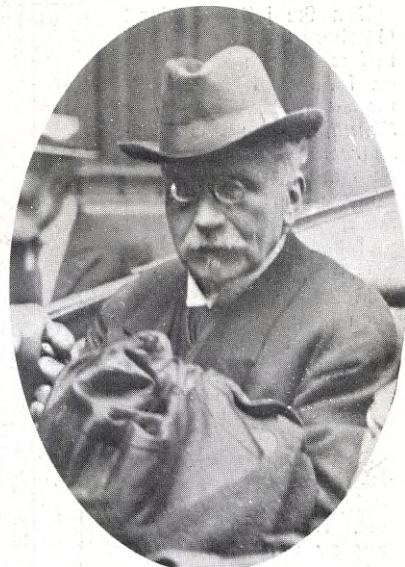
Fotos. Bildcentra-
len.

Kliché: Göde, Gbg.

Stockholm gästas åter av främmande örlogsmän. Denna gång vajar Englands färger på Strömmen. Andra brittiska kryssareeskadern under befäl av amiral Thomas D. Gilbert och bestående av kryssarne Curaçao chefsfartyg, Caledon och Castor kastade nämligen den 10 juli ankar utanför Kastellholmen, medan kryssarne Cambrian och Carysfort anlände den 12, samtidigt med norska pansarfartyget Tordenskjold. Alla tillhöra den s. k. C-klassen och byggdes — med undantag av Carysfort — under kriget. Dräktigheten varierar mellan 3750—4780 ton och maskinerna utveckla c:a 40,000 hästkrafter, vilka förmå giva en fart av ungefär 29 knop. Sedan de ståtliga kryssarna ankrat, avlades övliga visiter och kontraviser under dånande salut. En rad festligheter bland vilka vi nämna middag hos engelske ministern samt Sjö-

officerssällskapets middag å Saltsjöbaden anordnades. Även Göteborg har under senaste tid mottagit talrika örlogsbesök. Den största svenska eskader, som någonsin varit samlad i stadens hamn och till stor del bestående av de från England återvändande krigsfartygen under befäl av konteramiral C. F. Riben med pansarbåten Sverige i spetsen jämte ett flertal pansarbåtar, jagare, torpedbåtar, u-båtar m. m., har under omkring en vecka legat förtöjd i hamnen. En spansk kryssare "Cataluna" avlade en tvådagarsvisit den 12—14 juli och den tyska kryssaren "Medusa" jämte en tysk topedbåtsflottilj kvarstannade under några dagar. Även det danska bevakningsfartyget "Diana" gästade samtidigt jubileumsstaden. Lysande fester hava avhållits och utställningen hade under besöksdagarna en ytterligare starkt kosmopolitisk prägel.

Efter porträtt.

Klick: Goss, Ösp.

KAPTEN ERHARDT, skapare av och chef för den militära reaktionära sammanslutningen Consul som anses utgöra ett allvarligt hot mot Tysklands regering och demokratiska samhällsordning, har lyckats fly ur sitt fängelse.

Efter porträtt.

Klick: Goss, Ösp.

JUDET, en fransk f. d. redaktör som anklagats för högförräderi genom förbindelse med Tyskland under världskriget. På sin tid var han en av de ivrigaste befrämjarna av anklagelserna mot Dreyfus. Judet frikändes som "patriot".

land alltjämt besitter, och att den nu försvunne, även om han nödgas taga sin tillflykt till utlandet, avsevärt kommer att öka oron inom landet är fullt säkert.

*

Judet-processen, en av de mest sensationella förräderiprocesser under senare år, fick den 10 juli sin avslutning genom den anklagades frikännande. Ernest Judet, som anklagats för att under kriget hava sålt viktiga upplysningar till Tyskland, är en gammal man — 73 år — som sedan några år förde en behaglig tillvaro som rentier i Schweiz, hade gott anseende och politiskt mäktiga vänner, men också fiender. När saken första gången var uppe dömdes han också in contumaciam i början av innevarande år till livstids deportering, men den återupptagna rättegången utföll ju till hans förmån. Det icke minst märkliga är att Judet redan en gång tidigare spelat en viktig roll i en förräderiprocess, nämligen den aldrig glömda Dreyfussaken. Då stod han emellertid som hätsk anklagare och ivrig tyskhatare, i skarp motsättning till Clémenceau, som då tog Dreyfus i försvar. Fiendskapen mellan dessa gamla motståndare tyckes icke ha mildrats med åren, ty det var på Clémenceaus tillskyndan som processen mot Judet anlades. I bägge de ryktbara rättsfallen har vittnesutsago stått mot vittnesutsago, i bägge blev den första domen fällande, den andra friande, om än Judet aldrig som Dreyfus fick under många år utstå ett hårt straff och törst sent vann upprättelse. Judets öde blev mildare och man tyder det på sina håll som ett tecken på att den under kriget härskande spionskräcken har betydligt förlorat i styrka.

KRISTIANSTADS LÄNS NYE HÖVDING.

Till bild å sid. 685.

Efter ett ovanligt långt dröjsmål har k. m:t d. 5 juli bifallit förutvarande statsministern Louis de Geers redan i nov. sistilidet är ingivna ansökan om avsked från det ämbete som landshövding i Kristianstads län, vilket han i aderton år på det förtjänstfullaste sätt förvaltat. Till hans efterträdare har utnämnts en av länets representanter i Första kammaren, lantbrukaren Johan Nilsson i Skottlandshus. Rykten, som säkerligen icke saknat grund, förmåla, att dennes landshövdingekandidatur haft att tävla

å ena sidan med andra kammarens f. d. talmans, f. socialministern Herman Lindqvists, vilkens ålder väl dock slutligen ansetts lägga hinder i vägen, å andra sidan med den åskådning, som känt sig betänksam inför den överhandtagande tendensen att rekrytera landshövdingeposterna med allenast riksdagsmeriterade innehavare. Landshövding Nilsson intager emellertid i detta hänseende så till vida en särställning, som han, oberoende av sin egenskap av förstakammarhögerns officiella ledare efter hr Tryggers övertagande av statsministerposten, kan åberopa en sådan position inom sitt läns näringsliv och framför allt en så omfattande verksamhet inom dettas hushållningssällskap, att han till fullo motsvarar de krav på ett omfattande medborgerligt anseende inom sitt nya verksamhetsområde, vilka av gammalt ansetts tillfyllstgörande för landshövdingekompetens. En brytning i traditionen kan visserligen anses ligga i, att en ofrälse man denna gång — väl för allra första gången — kallats att intaga en förut som speciellt aristokratisk ansedd hövdingastol. Men detta var dock alltid endast en tidsfråga: över ett halvsekel har ju förlutit sedan representationsreformen.

Landshövding Johan Nilsson är född på Skottlandshus i Färlövs församling den 21 augusti 1873 och sålunda snart femtio år gammal. Föräldrarna voro lantbrukaren Åke Nilsson och hans maka Bengta Persson och den fäderneärvda gården har han i deras fotspår med kärlek och samvetsgrannhet skött och förbättrat med all den framgång, som härav blivit en följd. Efter genomgången folkskola har han på gammaldags sätt förvärvat sin fortsatta utbildning i de medborgerliga för- troendeuppdragens säkra läroanstalt: i kommunala värv, som ledamot i hushållningssällskapets förvaltningsutskott sedan 22 år tillbaka, som landstingsman i 17 år, som förstakammarledamot i 15 och i sistnämnda egenskap anlitad i statsutskott och särskilda utskott såväl som i åtskilliga kommittéer. Att alla partier samstämmigt hälsa utnämningen med tillfredsställelse utgör ett gott omen för framgången även i det nya värvet.

Hrr Fotografier uppmanas att vid insändandet av fotografier till HVAR 8 DAG tillse, att firmanamnet är anbragt på fotografiets baksida. Endast då an-gives firmanamnet.

Den 9:e juli samlades i Göteborg omkring 600 naturforskare och läkare från de fyra nordiska länderna för att deltaga i det 17:e Skandinaviska Naturforskaremötet, vilket nu hölls på samma plats som 84 år tidigare det första av dessa möten. Bland de särskilt inbjudna märktes prof. Albert Einstein, Berlin.

Mötet öppnades högtidligt i kongresshallen med ett ståtligt hälsningsanförande av mötets hedersordförande, landshövding von Sydow, och en redogörelse för de skandinaviska naturforskaremötenas historia av mötets ordförande, prof. Svante Arrhenius. Därefter följde föredrag av två av den nordiska vetenskapens stormän: Prof. E. Poulsen, Kristiania, om "Vitaminforskningens metodik og resultater", och prof. V. Ramsay, Helsingfors, om "En sannolik orsak till istiderna". På aftonen voro alla deltagarna inbjudna till mottagningsfest i utställningens huvudrestaurant. På tisdagen vidtogs sektionmötena, vilka ägde en strängt vetenskaplig karaktär och i allmänhet åtföljdes av intressanta diskussioner. De astronomiska, fysiska och kemiska sektionerna sammanträdde å Chalmerska institutet, de övriga å Högskolan. Den fysiska sektionens sammanträde på tisdagen inleddes med ett av ett talrikt auditorium åhört föredrag av prof. Einstein om "Zur Weyl-Eddington'schen Theorie". Efter sektionssammanträdet slut beviljade prof. Einstein på särskild anhållan därom mera än en timmes diskussion om relativitetsteorien, varvid åtskilliga äldre forskare framställde frågor.

På onsdagen och fredagen fortsatte sektionmötena, men under onsdagen fick mötet även ett mera offentligt inslag genom ett föredrag av prof. Einstein i kongresshallen om "Grundlagen und Probleme der Relativitätstheorie", till vilket föredrag även allmänheten hade tillträde och vilket åhördes av bl. a. Konungen. På kvällen gav Göteborgs stad en synnerligen festlig och lyckad middag å huvudrestauranten. Torsdagen var ägnad åt exkursioner i Göteborgstrakten, i vilka naturforskarna talrikt deltog; exkursionen till Trollhättan räknade ej mindre än 150 deltagare. Lördagen den 14

Forts. fr. sid. 676.

rande förmåga. Hos de verkliga romantikerna Sager-Nelson, Arosenius och Isakson ser man denna sida komma till klarare uttryck än hos Konstnärsförbundets män. Men över huvud är denna svenska nyromantik svagare och klenare än de motsvarande strömningarna i Norge och Danmark. För den som känner sig otillfredsställd med vad denna svenska nyromantik bjuder är det lätt att finna ersättning hos Edvard Munch, sådan han framträder i Thielska Galleriet och i Konsthallens första stora rum.

Slutligen ger Thielska Galleriets svenska samling uttryck åt ännu en sida av tidens konst. Se vi Carl Larssons helfigursporträtt av fru Thiel och medaljskarpa profiler av Oscar Levertin och Ernst Thiel, Eugène Janssons Badtavla och Matrosbal — då möta vi också i olika for-

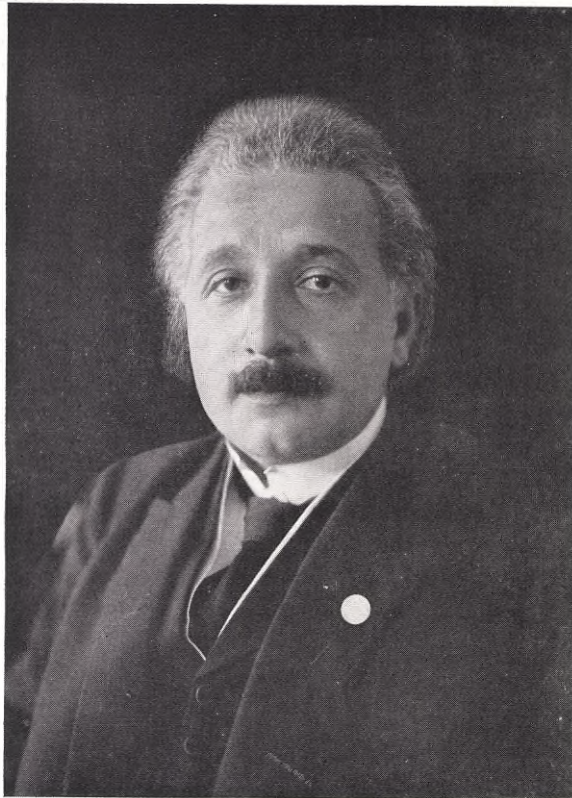

Foto. Allarö, Gbg.

Klippet Sjöberg, Gbg.

PROFESSOR ALBERT EINSTEIN,

Den berömda tyske vetenskapsmannen, vars namn är knutet till ett av den samtida forskningens största problem, relativitetsteorien, övervar Naturforskaremötet i Göteborg och beredde därunder H. 8 D. tillfälle taga detta karaktäristiska porträtt.

band med denna teori av så fundamental art för den världsbeskrivande forskningen, och är det bidrag, som prof. Einstein lämnat till denna diskussion, av så nycklande betydelse, att envar skulle rikligt vinna på ett personligt sammanträffande med honom, ju mera, desto mera man sysselsatt sig med dessa problem. Men härvid kan en befogad anmärkning riktas mot vederbörandes arrangemang vid detta tillfälle, vilken anmärkning må offentligt framföras därför att den kan förekommas en annan gång. Ingenting gjordes nämligen för att sammanföra även yngre vetenskapsmän med prof. Einstein, vilka framtiden dock mera eller mindre skall tvinga att taga ställning till relativitetsteorien och andra problem. Som förhållandena gestaltades hölls prof. Einstein på avstånd från just dem, för vilka en personlig kontakt skulle ha varit mest fruktbringande. Som väl är finnes dock det tryckta ordet såsom spridare av det, som är nytt och stort inom vetenskapen, så mycket mera att sätta värde på, som det är tillgängligt för alla.

Axel Corlin.

mer en strävan att stegra eller förenkla det konstnärliga uttrycket i syfte att ernå en monumental hållning. Det tillfälliga i många detaljer hos naturalisterna skjutes åt sidan för helhetskravet. Hade vi några arbeten av Ernst Josephson från hans fulla mognads tid, t. ex. porträttet av fru Rubenson i Nationalmuseum, så skulle detta tidsdrag bli ännu mera påfallande. Därmed ges en förning om den brottning med nya problem som fyller tiden efter 1910 och en naturlig övergång till den egentligt moderna konsten.

Det lilla urvalet skulpturer till sist ger huvudsakligen en föreställning om den direkta realistiska iakttagelsen och den friskt skisserade formen som var betecknande för 80- och 90-talens skulpturstil.

August Brunius.

Foto. Flodin, Stockholm. Klisché: Sjöberg, Gbg.

A. SCHOTTE.

Landshövding. — Umeå. F 1860. † 13 juli.
Biografi och helsidesporträtt ärg. XI: 31.

1906 års riksdag vann Schotte också erkännande långt utöver partigränserna för det sätt, varpå han förstått få grepp på de mångahanda viktiga frågor som då förelågo, att särskilt nämna den första ansatsen till åstadkommande

Den 13 juli på morgonen avled på länsresidenset i Umeå landshövdingen i Västerbottens län, förutvarande statsrådet Axel Schotte. Sedan flera år tillbaka lidande av sockersjuka träffades han av en hjärnblödning, som ändade ett i ovanlig grad verksamt liv.

För den hädangångnes biografiska data har tidigare vid mer än ett tillfälle i denna tidskrift redogjorts; ett återupprepande vore onödigt. Vid tiden för Karlstadsförhandlingarne angående upplösningen av svensk-norska unionen var Schotte landssekreterare i Värmlands län och här fästes Karl Staaffs uppmärksamhet i så hög grad på den dugande, även i praktiska värv utanför ämbetsmannabanan framgångsrikt verksamme mannen, att då han på hösten samma år fick i uppdrag att bilda sin första ministär, hans val av chef för civildepartementet föll på denne, ehuru han tidigare icke gjort sig känd i det offentliga livet vare sig som Verdandi-student eller som riksdagsmannaspirant. Vid

Foto Anton, Sthlm. Klisché: Sjöberg, Gbg.

J. NILSSON.

Nyutnämnd landshövding i Kristianstads län.
Text å sid. 683.

av en uppgörelse mellan staten och Grängesbergsbolaget om de norrländska malmfälten. År 1907 återgick han till sin landssekreterarejänst, men invaldes 1908 av

Fortf. å sid. 688.

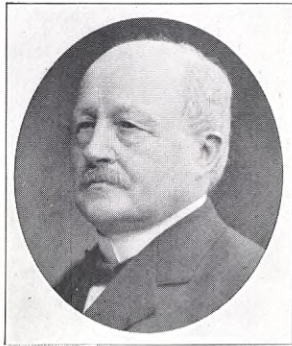

Foto. Runch, Varberg.

VARBERGS STAD FIRAR SITT 350 ÅRSJUBILEUM DEN 10 JULI. — Text å sid. 688.

Klisché: Göts, Gbg.

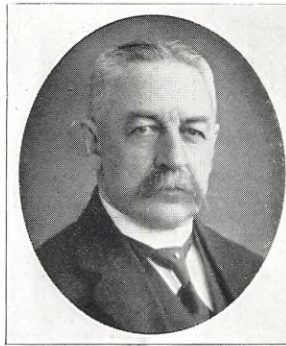
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

E. J. A. HERSLOW.
F. d. Justitieråd. — Stockholm.
85 år 21 juli.*

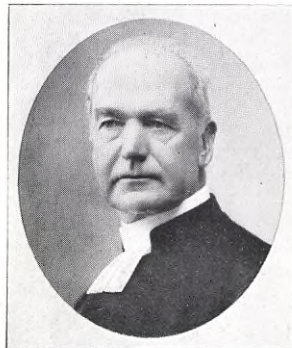
V. L. MOLL.
Riksbanksfullmäktig. — Sthlm.
65 år 24 juli.*

N. G. RINGSTRAND.
Landshövding. — Luleå.
60 år 22 juli.*

G. KOBBERG.
Professor Riksgäldsfullmäktig.
Stockholm. — 60 år 25 juli.*

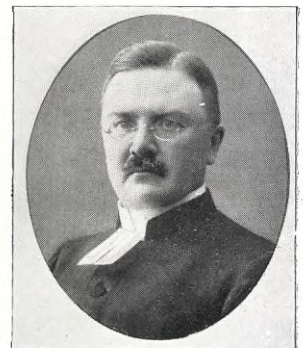
C. A. JOHANSSON.
Hovpredikant. Kontr.-prost.
Mjölby. — 70 år 22 juli.*

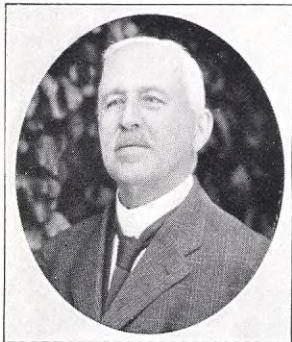
J. LINDERS.
Häradshövding. — Ängelholm.
55 år 25 juli.*

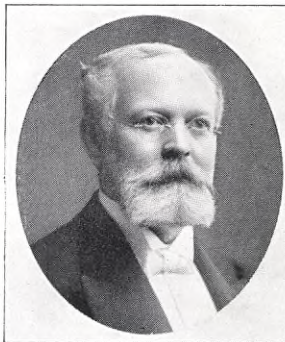
A. G. M. MUNCK AF ROSEN-
SCHÖLD. — Statssekreterare.
— Stockholm. — 50 år 21 juli.*

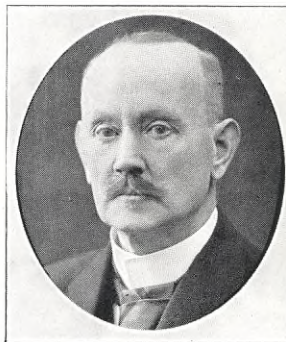
N. M. V. JACOBSSON.
Teol d:r. Lektor. — Linköping.
50 år 21 juli.*

C. A. LINDSTRÖM.
Grosshandlande. — Sthlm.
70 år 9 juli.

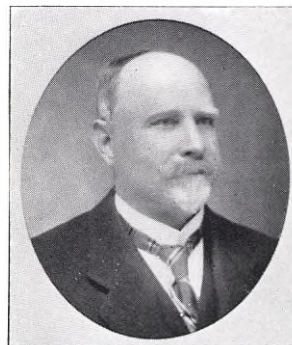
K. A. NORDMARK.
Handlande. — Göteborg.
70 år 8 juli.*

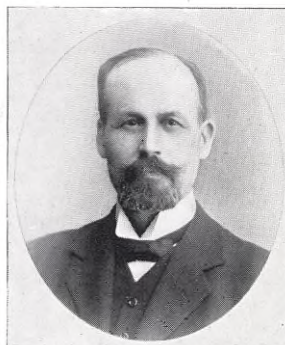
G. W. BACKMAN.
Bankdirektör. — Sundsvall.
60 år 26 juli.*

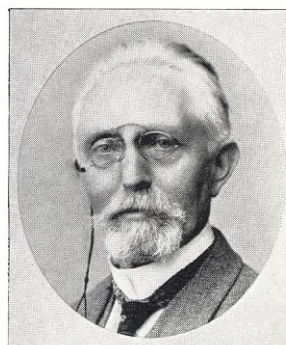
W. WÄNGSTRÖM.
K. Hovfotograf — Örnsköldsvik.
— 50 år 15 juli.

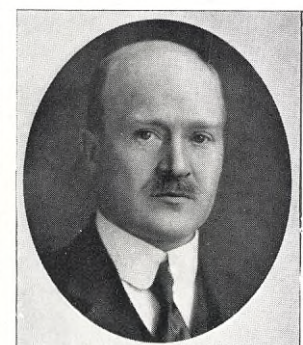
K. S. J. NORÉN.
Överläkare — Härnösand.
60 år 22 juli.*

J. O. HÖGWALL.
Länsveterinär. — Gävle.
60 år 26 juli.*

K. A. SÖDERBERG.
Provinsialläkare. — Karlshamn.
60 år 2 aug.*

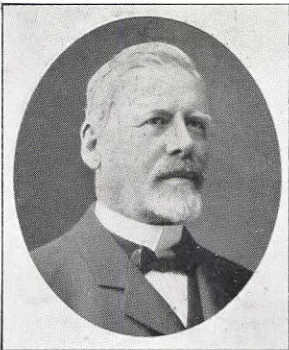

E. J. TENGWALL.
Lasarettisläkare. — Hälssingborg.
50 år 25 juli.*

* Data å nästa sida.

Kludat: Aug. Sjöbergs Kludmanufaktur

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

L. W. LUNDBORG †.
Grosshandlare. — Arboga.
F. 1837. † 12 juli.*

E. H. BEHM †.
Godsägare. V. Häradshövding.
Sickelsjö. — F. 1842. † 7 juli*

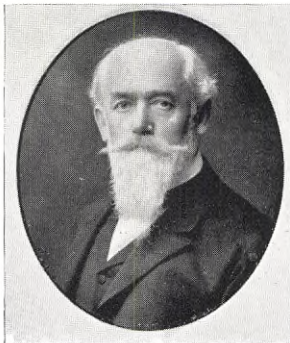
L. KLEBERG †.
F. d. Drätselkamrerare. —
Malmö. — F. 1851. † 11 juli.*

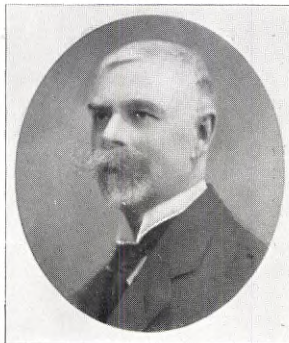
C. H. S. S:SON SPARRE †.
Friherre. F. d. Godsägare.
Sthlm. — F. 1858. † 6 juli.

A. V. LUNDBERG †.
F. d. Rektor. Fil. dr. — Lidingsö
villastad. — F. 1847. † 11 juli.*

L. A. ANDERSSON †.
F. d. Överbibliotekarie. — Uppsala.
F. 1851. † 8 juli.*

A. WAHLEDOW †.
Bildhuggare. — Kalmar.
F. 1862. † 24 juni.*

S. M. SVENSSON †.
Folkskollärainna. — Göteborg.
F. 1873. † 8 juli.*

— ERNST HERSLOW. Stud. 55, hovr.-ex. 59, v. hvd. 65, assess. i Skån. hovr. 74, rev.-sekr. 77, byråchef f. lagår. i Just.-dep. o. led. av nya lagberedn. 84, just.-råd. 86—08, jur. hed.-dr. i Lund 1900. Ordf. i styr. f. Stockh. högsk. o. Höskolefören. 95—02.

VICTOR MOLL. Anst. h. Sv. allm. hypot.-bank 86, kamrer 96—08, verkst. dir. 08—12, sdn sistn. år fullm. o. förste deput. i Riksbanken. Led. av Riksd. A. K. 02—08, led. av bankotusk. 06, konstl. utsk. 07, bevilln.-utsk. 08, fullm. i Riksgäldskont. 05—12, Överrevisor v. Stat. järnv. 08—21, ordf. i finansrådet 17—20, led. av ekonom.-rådet 20—21; sakkunn. f. utredn. rör. åtgärder f. penningvärdets regler. 18, ordf.; led. av 1920 års finanssakkunn. Styr.-led. i Sv. allm. hypot.-bank, ordf. i ensk. järnv. pens.-kassa sdn 09, Sv. kronkredit a.-b. sdn 18, a.-b. Kreditkassan av 1922 sdn 22. Biografi o. heids.-port. årg. XII: 36.

NILS RINGSTRAND. Avg.-ex. fr. Skogstinst. 84, skogsche. h. Mo o. Domsjö a.-b. 97—08, skogstinsp. h. bank. a.-b. Stockh.—Övre Norrl. 08. Led. av skogs-undervisn.-komm. o. Norrl. skogsv.-komm., led. av styr. f. Skogshögsk. o. Stat. skogsför.-anst. 12. Tf. landshöv. i Västerb. l. 18, i Kopparb. l. 19, i Norrb. l. 20—21, landshöv. n. h. o. v. 21, tf. landshöv. i Norrb. l. maj. 23. Ordf. i Norrlands skogsv.-förb. sdn 18. Biografi o. heids.-port. årg. XXII: 42.

GUSTAF KOBBERG. Stud. 81, fil. lic. 88, fil. dr. 89, doc. v. Stockh. högsk. 89—12, lär. i matem. o. mekan. v. Sjökrigshögsk. 98—13, prof. i matem. o. mekan. v. Stockh. högsk. sdn 13. Led. av Riksd. A. K. 08—11, av F. K. 11—14 samt 19—20. Fullmäktig i Riksgäldskontoret sdn 13, andre deputerad sdn 16. Led. av ett antal kommittéer, bl. a. första försvarsberedn. 12—14. V. ordf. i Konungariket Sveriges Stadshypot.-kassa sdn 18, ordf. i styr. f. Stockh. arbetarinst. sdn 22.

ADOLF JOHANSSON. Stud. 75, prästv. 78, kyrkoh. i Wist 88, i Lofö o. slottspest å Drottningholm 1900, hovpred. 01, kyrkoh. i Karlskrona 04, i Mjölby sdn 08, kontr.-prost sdn 15. Insp. f. komm. mellansk. i Mjölby sdn 16. Styr.-led. i Carlssoniska flickskolan i Skeninge, v. ordf. 09, ordf. sdn 22, ordf. i Mjölby folkskolestyr. sdn 21, styr.-led. i Linköp. stifts bibelsällsk. sdn 08.

JACOB LINDERS. Stud. 85, fil. kand. 88, hovr.-ex. 90, fiskal i Svea hovr. 01, assess. där 02, ord. rev.-sekr. 06, häradshöv. i S. Asbo o. Bjäre doms. sdn 09. Led. o. sekr. i fattigv. lagstiftn.-komm. 07—21, dess ordf. 21—22; under åren 07—21 biträdd inom olika ämbetsverk o. depart. m. utredn. o. beredn. rör. alkohollistvård, fattigvård, barnavård m. m. Förordn. till föredraga lagförslag i Lagrådet; led. 14—22 av styr. f. Stat. värdanst. f. alkohollister å Vennarn. Av K. Mt. förordn. ordf. i styr. f. Björknäs alkohollistanst. 19—22. Svensk delegerad o. ordf. v. förhandl. m. Dänst. o. Norge om fattigv. konventionen 13; svenskt omb. på Internat. barnskyddskongr. i Bruxelles 13 o. 21. V. ordf. i Sv. diakonsällsk. styr., led. av Sv. fattigv.-förb. arbetsutsk., led. av styr. f. Fören. f. sinnesslöa barns vård v. 23.

MORTIMER MUNCK AF ROSENCHÖLD. Stud. 91, fil. lic. 01, hovr.-ex. 03, aman. i Civ.-dep. s. a., not. i Järnv. styr. bygg.-byrå 05—07, not. h. svenska Karlstadsdeleg. 05, kansl., not. o. sekr. h. konstit. utsk. 04—07, sekr. h. lagutsk. 08, sekr. o. omb.-man i Vattenfallsstyr. 09—16, tf. exp.-chef i Eckles. dep. 17, statssekr. där sdn 17. Sakkunn. led. av olika kommittéer.

NILS JACOBSSON. Stud. 91, dtimiss.-ex. 94, teol. lic. 04, teol. dr. 21; prästv. 04, provår 05, lär. i Fjellstedtska skolan 98—99, i Norrt. 04, i Beskovska sk. 05—09, samtld. i Palmgrönska samsk. o. Sofi Almqvists samsk. Lekt. i Kristend. v. Link. h. allm. lärov. 09, kyrkoh. i Landeryds preb.-förs. 09—10. Utforskad den svenska herrnhutismens o. den svenska indianmissionens hist. Led. av Linköp. domkap. sdn 09, fattigv.-styr. sdn 13. Insp. v. länets landstings småskolesemin. sdn 21. Kassaförvalt. i Linköp. stifts ungd.-förb. sdn 11, Vadstena folkskolefören. sdn 16.

KARL NORDMARK. Stud. 76, anst. å Munkedals a.-b. kont. i Uddevalla 76—79, hos N. J. Gumperts pappershand. i Göteborg 79—87, delägare i den av honom o. komp. 88 stiftade firman Nordmark & Co. i Göteborg, l. 15, därefter ensam inneh. av den betydande pappershandeln. Styr.-led. i Hantv.-fören. o. ordf. i Hortikult. vännen. En av stift. av O. Fell. logen Axel Oxenstierna o. på sin tid dess övermästare.

GUSTAF BACKMAN. Stud. 83, utg. fr. Göteborg. hand.-inst. 84, intr. i Riksb. Sundaavd. sdn 11. Huvudman i Sundsvalls sparbank sdn 21.

KARI NORÉN. Stud. 83, med. lic. 96, tf. överläk. v. Härnösands hosp. 10, ord. sdn 15. Ordf. i Härnös. stads nykter.-nmd sdn 20.

JONAS HÖGWALL. Veter.-ex. 90, distr. veter. 94, länsveter. i Gästrik. sdn 04. Led. av Medicinalstyr. veter. råd 15. Hushålln.-sällsk. omb. f. prem. av hästar i Gävleb. l. 11.

ALFRED SÖDERBERG. Stud. 81, med. lic. 90, ex. prov.-läk. i Bohusl. 93, i Malung 01, i Älmhult 04, prov.-läk. i Karlshamn 14. På sin tid ordf. i Smögens municip.-st., i styr. f. a.-b. Smögens havsbad 99—01.

ERNST TENGWALL. Stud. 90, med. lic. 01, med. dr. 18; lasar.-läk. Växiö 05, i Hålsingborg sdn 19.

LUDVIG LUNDBERG †. Stud. 54. På sin tid grosshandl. i Arboga. Stadsfullm. där 63—12, därav ordf. 75—12; mångårig ordf. i sparb. Styr.-led. i Mälarp.-prov. e. bank o. Mälarp.-prov. bank sdn 87. Under några år landstingsman. Donat. t. tuberk. bekämpande.

HERMAN BEHM †. Stud. 62, hovr.-ex. 70, v. hvd. 73; överg. t. jordbruket för att egna sig åt skötseln av faderns gods Sickelsjö i Örebro l., vilket han övertog 82 o. upprättat till ett mönstergod. Ordf. i hushålln.-sällsk. 05—14 då han blev hed.-led. o. tilldelades dess stora guldmed. Under mer än 45 år komm.-st.-ordf. Led. av landstinget, v. ordf. 99, ordf. 01—11. Led. av Riksd. F. K. 86—11, under större delen av denna tid led. av konstit.-utsk., på sin tid även statsrevisor. Ordf. i styr. f. Hjälmarens o. Kvismarens läns sjöänkn.-bol. led. av skogsv.-styr., Hypot.-fören., styr. f. länets museum. Biografi o. heids.-port. årg. XXIV: 10.

LENNART KLEBERG †. Tj.-g.l. efter avslut. skolestudier v. godsförvalt. o. bank; kamrer v. Alnarps lantbr.-inst. 79, drätselkamrer i Malmö 89 o. därj. sekr. i drätsl.-ik. 98, avsk. 19. Jämväl. not. o. bibliotek. v. hushålln.-sällsk. 84—96. Förrestånd. f. utarbet. av jordbruksstatist. f. länet 85—98. Ordf. i Lomma komm.-st. 87—89. Styr.-led. i Sv. smörprov. 94—06, Nord. fören. i Malmö 03—06, Röd. K. avd. 08—11, Svsv. filharmon. fören. 04—10, Fredr. Bremerförb. kretsavd. 05—11. Sdn 92 verkst. dir. i Skån. Inteckn.-a.-b. i Malmö.

AUGUST LUNDBERG †. Stud. 68, fil. dr. 77. V. adj. i Falun 73—75, adj. Upps. 75—91, rektor i Vadstena 91—14. Stud.-kårens i Upps. v. ordf. 83 o. 85. Stadsfullm. i Upps. 91. Ordf. i uråtselk. i Vadstena, sparb., stadsfullm., Kvarnhol., Birgitta-museifören., Dicksonska skolan; v. ordf. i skolrad, lasar.-dir. Landstingsman 05—08. Red. av Uppsalaposten 79—81, av Östg. Korr. 93—01. Har fr. tryckt utg. ett flertal arb. samt medarb. i tidn. o. tidskr. Hed.-led. av Östg. nat. i Uppsala.

AKSEL ANDERSSON †. Stud. 70, fil. lic. 83, fil. dr. 84; e. o. aman. v. Upps. univ. bibl. 82, tredje el. Lidéns aman. 85, andre aman. 97, v. bibl. 99, förste bibl. 10, överbibl. 11—18. Hed.-led. av Göteborg. nat. i Upps. led. av K. Human. vet.-samf. i Upps., korr. led. av Sv. litt. sam. i Finl.; hed.-led. av British and for. Bible Soc. i London; av K. Mt. förordn.-led. av den American Scand. Found. svenska nämnd sdn 13. Utg. ett flertal bibliografiska o. språkhist. arb.

ANTON WAHLEDOW †. Utg. fr. Tekn. skolan i Stockh. 87, öppnade 88 atelier i Kalmar f. träskulptur m. m. Lär. i frihandsteckn. o. träskulptur v. arbet.-fören. yrkesskola. Mångårig bibliot. v. stadens o. arbet.-fören. bibliotek, led. av Kalmar stadsbibliot.-komm. 10—21. Kommiss. f. Sv. allm. konst-fören. utställn. i Kalmar 13 o. för Kalmarkonstnär. utställn. 20. Bland arbeten erinras om hans uppmärksammade skulpturer i det mörka ekvirke som uppsotts fr. det i Kalmarsund sjunkna skeppet Enigheten. Medverkat v. kyrko-restaureringar.

SOFIA SVENSSON †. Folkskollär.-ex. 03, behörighet. t. högre folkskolan 16. Lärna i Karlstad 03—07 samt därefter t. sin död v. Göteborg. folksk. o. högre folksk. Led. av ett stort antal komm. i skolorgan. o. pedagog. syften; krets-omb. f. Göteborg. barnav.-nmd sdn 14, den första avlön. kvinnl. barnavärdsman i Göteborg sdn 18. Styr.-led. i Sv. folkskollär.-förb. sdn 18 o. i Göteborg. folkskollär.-fören., i Skyddshem f. fl. sdn 22. Stadsfullm. i Göteborg. sdn 22.

A. SCHOTTE. Forts. fr. sid. 665.

Karlstads stad i Andra kammaren och tillhörde sedan denna, tills han år 1919 överflyttade till Första kammaren, som tilltagande ohälsa dock tvingade honom att lämna redan 1921. Även för Karl Staaffs andra ministär togs han i anspråk och hade som civilminister i denna glädjen att kunna genomföra folkpensionsförsäkringen 1913 förutom ett flertal andra reformer. Det väckte uppseende, att den sällsynt duglige förvaltningstjänstemannen först 1916 aktades värdig en landshövdingestol — den i Umeå, som han ännu vid sitt fränfalle innehade. Även för den Edénska koalitionsministären togs han i anspråk och genomförde som ledamot i denna den provisoriska åttatimmarsarbetsdagslag, som senast vid årets riksdag blivit förlängd. Ett oförsiktigt avfattat telefonsvar på en tidningsförfrågan angående hans aktieteckning i ett misslyckat företag, föranledde på hösten 1919 hans avgång som statsråd; han var då redan märkt av ohälsa och ägnade sig sedan helt åt sitt län, vilket sörjer honom som en sällsynt intresserad och

22 Juli 1923
HVAR 8 DAG
• ILLUSTR. • • MAGASIN •

OMSLAGSVIGNETT TILL FÖRELIGGANDE N:R 43.
I mörkgrön dubbeltonfärg
Kring den vackra näckrosdammen å Jubileumsutställningen i Göteborg. — Fotomonopolet.

för länets angelägenheter verksam hövding. I vårt offentliga liv har Schotte gjort en insats mera som kunnig och skicklig förvaltningsman än som partipolitiker, talare eller agitator. Hans namn skall städse intaga ett aktat rum i den svenska civiladministrationens hävder.

*

Till bild å sid. 685.

Varbergs 350-årsjubileum högtidlighölls den 10 juli i strålände sol och under stor anslutning med anslående festligheter. Klockringning och regementsmusik inledde dagen, varefter en stämmingsfull gudstjänst följde. Från den gamla minnesrika fästningen gavs salut och på Stora torget samlades stadinnevärnare och främlingar till en vacker minnesfest. Efter en inledande predikan och utförandet av en särskilt för tillfället av kyrkoherde E. V. Sjöblom författad hymn följde högtidstalet av t. f. borgmästaren Johan H. L. Janssen, i vilket erinrades om stadens historia, särskilt efter 1573, då Varberg av Fredrik II erhöill köpstadsprivilegier. Adresser över lämnades från inbjudna staders styrelser. På eftermiddagen anordnades ett ståtligt flaggtåg, vilket med regementsmusik i spetsen drog upp till fästningen, där sång utfördes av en barnkör och högtidstal hölls av rådmann Oscar Mellin. Dagen avslutades med bankett.

Amatörfoto.
GAMMALDAGS DRÄKTER I GAMMALDAGS MILIEU. Uppvisning för deltagare i Museimannamötet av dräkter från början av 1800-talet till 1830 hos änkefriherinnan Hilda Sparre på Gunnebo, den vackra gamla Hal-ska herrgården nära Göteborg.

Vidst. bild: RYTTMÄSTAREN C. L. KÖNIG Å "CECIL", segrare vid tävlingarne å Strömsholm. — Foto. Eilert, Strömsholm.

Under väldig tillslutning av eliten bland landets ryttare, har vid Strömsholms ridskola avhållits stora fyra dagars tävlingar, som slutfördes den 8 juli med prishoppningar och kapplöpningar. Tävlingarne, som voro avsedda som förtävling till 1924 års Olympiad, inleddes med en synnerligen krävande fälttävlan varvid första pris erövrades av ryttmästare C. L. König på "Cecil".

GODA FOTOGRAFIER för omslagsvignetten — genre och landskap — äro välkomna och honoreras vid införandet.

